

LBRIS

We know
books

Spiridon Vargheli

Pantalonia- tara nastrusnicilor

EDIȚIE ÎNGRIJITĂ DE CONSTANTIN BOSTAN
ILUSTRĂȚII DE IURIE LEU

DOXOLOGIA
Iași, 2024

De ce țara se numea Pantalonia	5
Domnița	7
Cum a ajuns cizmarul doctor	13
Ștefănel și Doruța	19
Sfada	26
Soarele din buzunar	31
Vânătorul cu trei ochi	37
Bomboana cu bucluc	42
Oaia din tren	49
Taurul cu un corn galben	55
Comoara	60
Piticul cel Mare	66
Bicicleta	75
Deseară vei fi moșneag	81
Privighetoarea prigonită	85
În căutarea lui Făt-Frumos	91
Păsăroiul Pătrăchel	103
Nucul	109
Spionul din traistă	116
Coliba	121
Poetul	126
Pozna cu gavanosul	133
La școala păstorului	138
Piticul din seif și necazurile împăratului	145
Împărăția Duminică	151

Domnița

Era dimineată. În capitala Pantaloniei suna clopoțelul școlii: „Bing-dang! Bing-dang!”.

Puii de pitici s-au aciuat în bănci cu ochii la ușă: așteptau pe doamna învățătoare. Ușa însă nu se deschidea.

Deodată văd că intră pe ferestruică un bulgăraș de omăt. Puii de pitici au dat buzna la fereastră. Nu le venea a crede. Domnița, învățătoarea lor, umbla prin zăpadă în haina ei de blană și le făcea semn și-i chema afară, arătându-le că omătul e numai bun de făcut bulgări.

E-he-he, atâta le-a trebuit. Cât te-ai șterge la un ochi, au rămas în clasă numai doi: Luță și Tănănuță. Unul zicea că el n-a venit la școală să se bată cu zăpadă, iar celălalt își purta, chipurile, de grijă:

– Nici eu nu ies, că am o gaură în căciulă și o să intre bulgării sub ea ca puii sub cloșcă. Vreți să tușesc la lecție?!

– Tii, ce mai flăcăi-ciocălăi! i-a înghimpat zvârluga de Măriuca.

Mare bătaie s-a încins afară. Până la genunchi în zăpadă, trei fete făceau bulgări pentru Măriuca, ea era groaza băieților.

Și cum nu încăpeau în ograda școlii, niște bulgări au dat buzna la vecini. Doi pitici cu barbă au răsărit uimiți în prag: care sare la bătaie?

Și, văzându-l pe un pitic aducând apă de la fântână, poc! din stânga, jap! din dreapta și se ascund sub gard. Ba un bulgăre a nimerit și în căldarea lui Tănăsucă. Ud și nedumerit, acesta s-a întors, privind roată în jur, și l-a văzut într-o ogradă pe alt vecin, tăind lemne:

– A-a, tu ești acela!

Omulețul se apleacă, face niște bulgări cât oul de găscă și îndată mi țî-l pălește pe cel care tăia lemne, de-i zboară căciula cât colo. Piticul, iute și arțăgos, sare la alt vecin, care da fân la oi...

Când bătaia cu bulgări de zăpadă a cuprins toată capitala piticilor, învățătoarea Domnița, suflând în mâini, a intrat în clasă, în urma copiilor. To-o-ți aveau bujori în obraji, acum erau numai buni să facă lecția de istorie – puteau să se bată și cu Atila, căpetenia hunilor! De, o învățătoare ca Domnița mai rar! Cum începea lecția, puii de pitici erau numai ochi, numai urechi. Doar unul, Pălică, din banca a treia, de data asta a rămas cu gândul afară: al lui era bulgărele care a nimerit-o pe învățătoare drept între ochi, când a strigat ea „Aoleu!” și s-a apucat de frunte.

Măriuca, fata care le vede pe toate, a alergat atunci la învățătoare și s-a lipit de ea:

– Iertați-mă, n-am vrut.

– Așa e la război! a răs Domnița și s-a mirat în sinea ei că Măriuca are atâta putere.

„Să-i spun? Să nu-i spun?”, târăgăna Pălică. „Nu era bulgărele fetei... Și de ce a încercat să mă frece cu zăpadă după *aoleul* cela? Mare șmecheroaică e Măriuca – își cere iertare pentru alții, ca apoi să-i învețe minte... Am să-i spun”, a hotărât Pălică, ridicând mâna.

Când colo, văzându-l dând din degete, Domnița tocmai pe el îl întreabă ce-a povestit ea adineauri. Cum nu era dintre cei codași, Pălică s-a fâstâcit cu totul: nu știa o boabă din vorbele învățătoarei și i s-au înroșit urechile. Toți, până și Luță și Tănănuță, ședeau cu mâinile ridicate.

– Iertați-mă..., a bâiguit Pălică și pas de mai mărturisește!

Învățătoarea s-a apropiat mâhnită de banca lui și băiatul i-a pus în carnet nota „2” la istorie. Așa era la pitici: când nu știa elevul, i se puneă notă rea celui care preda la clasă.

Acasă Pălică s-a întors cu inima tângă. Ce folos că a fost o bătaie cu zăpadă de pomină! Într-asa o zi să-i pui „2” învățătoarei! Nota aceea parcă era un șarpe care i se încolăcea de gât.

– Învăță-te minte! a sărit deodată Pălică, strângându-și un deget cu ușa. Mai bine să-l doară ceva, cum o doare acum sufletul și pe Domnița.

Păi, că nici Luță, nici Tănănuță nu erau mai veseli. Pe drum, Măriuca i-a pus o piedică unuia, l-a trântit pe celălalt... Un buluc de fete, ca niște găște, au tăbărât asupra lor:

– A-li-lu-ia! cântau fetele, îngropându-i sub omăt.

Iar Măriuca îi da de grijă lui Tănănuță:

– Vezi, măi gingașule, să nu-ți intre frigul prin gaura aceea de la căciulă! Mă auzi?!

Scăpând vii din mâinile fetelor, Luță și Tănănuță s-au jurat că se răzbună și au pus la cale cum s-o facă.

A doua zi au venit mai devreme la școală: unul a adus un pământuf, altul – o cutie cu cerneală neagră. Până să vină ceilalți, s-au pus pe treabă: au înnegrit ferestrele, de s-a făcut noapte în clasă.

– Hi-hi-hi! râdea Luță.

– Ha-ha-ha! se hlizea Tănănuță. Acum n-au încotro – o să stea afară și o să se bată cu zăpadă până la... primăvară!

Apoi... caută-le urma! Au stat amândoi la pândă pe nu știu unde, iar când a prins a suna clopoțelul, numai iată și ei! Luță fluiera, dar Tănănuță tușea: adică, nu știa năi cu spatele ce s-o fi întâmplat pe aici.

Măriuca le-a tăiat drumul:

– Ia arătați mâinile!

Au sfeclit-o. Pământuful era băgat sub un gard, cutia cu cerneală – sub altul, dar mâinile, vai, se aflau cu dânșii! Că erau murdare, că nu erau, nu știu năi eu (voi ce spuneți?); dar, simțindu-se cu musca pe căciulă, amândoi au băgat mâinile în buzunare. Măriuca a strigat:

– I-am prins! Ei sunt făptașii, țineți-i!

Unde să fugă?!

Pălică s-a repezit ca un leu și ceilalți au sărit din toate părțile, impresurându-i. Iar priceputa de Măriuca n-a mai așteptat-o pe Domnița. A tâșnit pe ușă, că știa unde locuiesc Luță și Tănănuță.

Fără zăbavă, se aude „boc-boc-boc!” la ușă.

Intrând în clasă, cei doi tați și-au scos căciulile, făcând o plecăciune către învățătoare. Dar de ce e așa de frig? s-au mirat ei. Fetele stau în paltoane, băieții cu căciuli? Iarna, cu amândouă ferestrele deschise vraiște?!

Când au aflat ce și cum, părinții, de, și-au pus și ei căciulile pe cap. Unul a scos carnetul de sub cojoc, iar altul, din tureatca ciubotei. Așa era obiceiul pe acolo și pentru părinți: băiatul făcea șotia – părintele înhăța nota care i se cuvenea odraslei sale!

Tănănuță, cu mâna tremurândă, i-a pus lui tătâne-său, brutarul țării, nota „2” la purtare, dar Luță, mai slab de înger, a făcut numai o jumătate de „2”. Când a ridicat însă ochii și a văzut cât de încruntat este taică-său, a scăpat tocul din mână...

Părinții, uitându-se lung unul la altul, au rămas să facă ce vor ști, dar să fie ziuă în clasă. Până atunci, puii de pitici și-au găsit și ei câte ceva de lucru: umblau cu învățătoarea prin împărăție. Și cum, ici-colo, cineva nu putea ieși din casă de atâta omăt, îndată îi făceau cărare.

Dar Măriuca, înainte de a-și găsi lopată, ce să facă? Încuie ușa de la clasă și cei doi tați au ieșit din școală pe... fereastră.

De, au pus geamuri noi, că pe acelea nu le putea curăți nici Michiduță. Tata lui Tănănuță a tras vreo câteva sudălmi și s-a răcorit, dar părintele lui Luță – nu-u. Vezi, că tocmai el era logofătul țării!

– Cum așa? tăpșea el omătul cu picioarele, supărat foc: îmi trimit băiatul la școală să iasă om, da aici îl pun să se bată cu bulgări de zăpadă?! Ba încă mă cheamă în fața clasei să-mi pună „2” la purtare?! La anii mei, mi se încuie ușa sub nas și eu, logofătul țării, dragă Doamne, ies pe fereastră!

Ma-a-are jale a urmat curând și în clasă. N-a trecut decât o săptămână și Domnița nu mai era învățătoarea celor mai mici. Logofătul făcuse

LBRIS

We know
books

el ce făcuse și, în locul ei venea un bătrânel cam ursuz și somnoros, care o pune pe Măriuca să-i tot întrebe pe copii tabla înmulțirii, iar el scotea o pernuță din geantă, o trântea pe masă și sfor-sfor! la lecție.

Puii de pitici însă nu se lăsau: după-amiaza, se duceau cu grămăjoara la Domnița acasă.

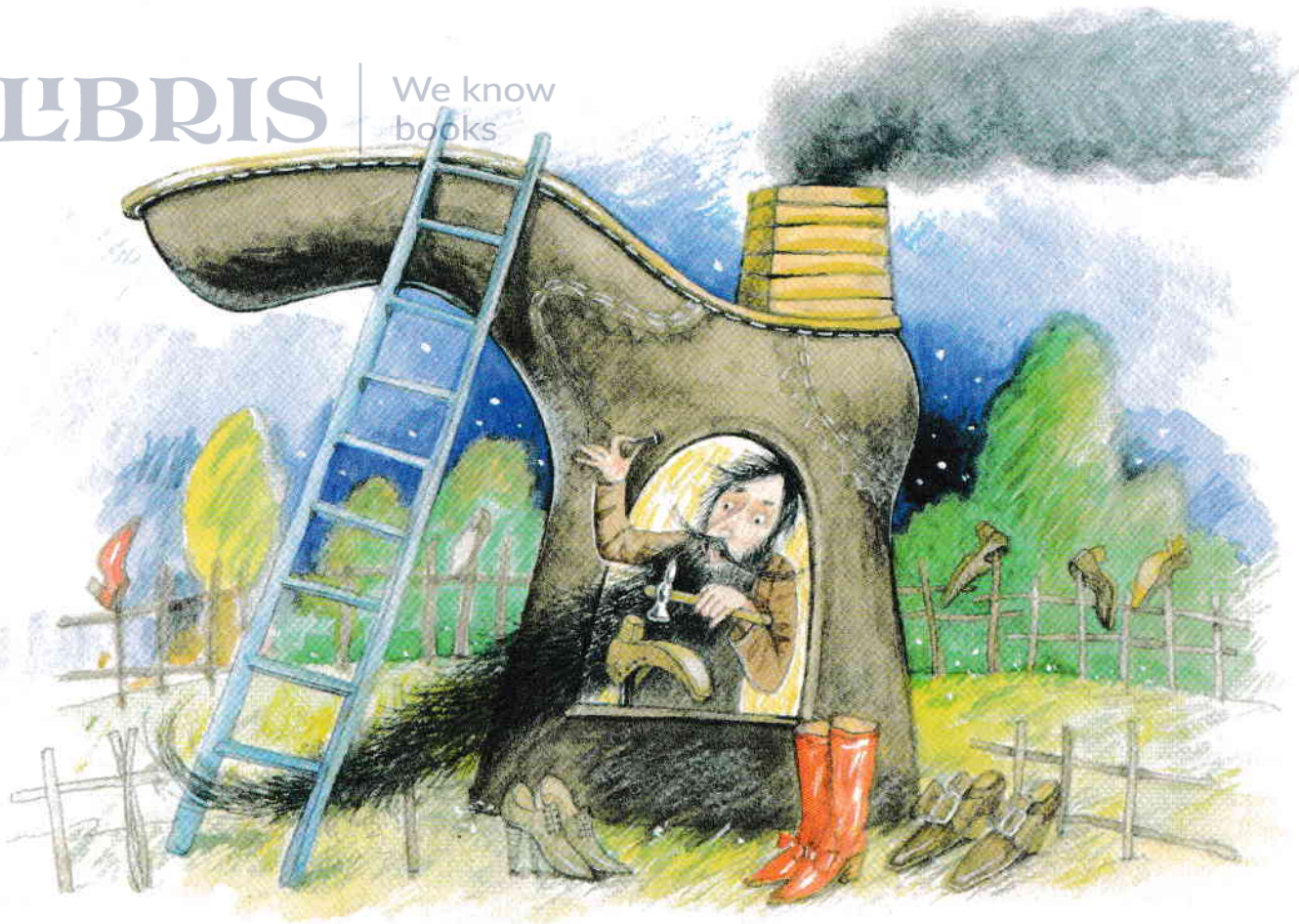
Cum erau mulți, se așezau de-a dreptul pe podea, pe o blană mare de urs. Domnița nu se mai sătura să se uite la gurițele lor căscate a mirare și la ochisorii viu ațintiți asupra ei, astfel că devenea iar învățătoarea lor. Ta-a-re mai voiau s-o aducă înapoi la școală, că era pustiu fără dânsa...

– O să mai stea oleacă acasă și o să vină, a zis Măriuca. Iată, veți vedea! Când n-o mai fi omăt și n-om avea din ce face bulgări... Nu-u, ea nu s-a dus de tot. Și fata le-a arătat pe furiș: în cancelarie, într-un ungher, au rămas pantofii învățătoarei.

– Așa e. Dacă a lăsat pantofii, o să vină! grozav s-au bucurat ceilalți pui de pitici.

Iar într-o zi au înflorit două viorele în pantofii învățătoarei. Albastre-albastre, ca ochii Domniței. Mai rămânea să deschidă ușa chiar ea!

Cum a ajuns cizmarul doctor

Aici, în ciubota asta, l-a născut maică-sa. Anii trecuseră și, iată, acum Chirică era cizmar în locul tatei. De, ciubota avea ușă, avea fereastră și ședea cu talpa în sus, ca să nu-l ningă și să nu-l plouă. Hogeagul, din care toată iarna ieșea fum, era călcâiul ciubotei.

Când treceai pe lângă ciubota lui, auzeai doar „boc! boc! boc! boc!”. Îi vedeai numai barba pe fereastră, că el nu mai avea vreme să iasă din casa-ciubotă. Câte picioare erau în țara piticilor, pe toate trebuia să le încălțe. Că dacă te prindea frigul fără încălțări zdravene în picioare, ședeai ca o cloșcă pe cuptor toată iarna.

De, încălța el piticii, numai că, de la o vreme, Chirică arăta palid și se încovoia ca semnul întrebării.

– Chilină hăi, se auzea glasul lui, hai, că nu mai pot!

Și se culca cu fața în jos, iar soția îl călca cu picioarele să-i îndrepte spinarea. Peste un ceas-două înțepenea din nou, așa că nevastă-sa parcă umbla mai mult pe spatele lui decât pe pământ.

Într-o bună zi, intră în ciubota aceea doctorul cu o bucată de piele subsuoară, să-i facă pantofi. Chirică îi ia măsura la picior.

– Am să ți-i fac, zice el, dar vezi, rogu-te, ce e cu inima mea. De șale mă lecuiește Chilina, alt doctor nu-mi trebuie. Cizmarul dă barba la o parte și arată la piept: aici, uneori, parcă se dă de-a tăvălugul cucoana asta și mă do-o-a-are, că nu pot răsufli...

Doctorul Culai pune urechea la inima lui, ascultă cât ascultă și zice:

– A-ha!

Adică, a înțeles ce e. Îi dă el, acolo, și o rețetă cu picături, apoi întreabă zorit când să vină după noile încălțări.

„Boc! Boc!”, se aude iar ciocanul. Dimineața se aude, la amiază se aude, seara – tot așa... Dar inima: hup-zdup! hup-zdup! și îl înghimpă, și-l doare. Picăturile acelea nu i-au fost de nici un folos!...

– E-he, dacă s-ar putea băga Chilina înăuntru, m-ar ușura și acolo, zicea Chirică.

Se apropia însă o nuntă în Împărăția Miercuri și vine doctorul Culai, fluierând fără griji, după pantofi.

– Am făcut numai unul, a mințit Chirică. Îi iarnă și am ta-a-are mult de lucru. De când ți-am luat măsura, încă n-am ieșit din casă. Și iar dă barba la o parte:

– Ia mai vezi, rogu-te, ce-i cu inima mea. Se zbate și mă doare, numai cât nu țipă e singurică!...

Ca să pară mai doctor, piticul Culai își pune îndată ochelarii pe nas, îl ascultă, îi dă alte picături și întreabă iar când să vină după pantofi...

Trebuie să vă spun însă că și cizmarul acela din Împărăția Vineri era om dintr-o bucată, nu o mămăligă pe care o mestecă toți. Când vede că nu-i trece inima, își zice:

„Bu-u-un, măi doctore. Vasăzică, așa ni-i trebușoara! Ei, las'... Cum mă lecuiești tu, așa am să te încălț și eu pe tine!”

Și... a mai pus ceva piele de la dânsul, dar i-a făcut o mamă de pantofi cât doctorul de lungi și scorojiți ca și Chirică.

„Na! Du-te cu papuci noi la nuntă!”, și-a zis cizmarul. „O să umble toți din urma ta și o să te arate cu degetul!”

Când i-a văzut, Chilina l-a luat pe cizmar la trei parale:

– Căposule, ce-ai făcut? Nu știi că acum este altă lege în Pantalonia?! Croitorul, dacă îți strică haina, umblă el într-însa. Brutarul, de vinde pâine crudă, e pus s-o mănânce el. Așa că *tu* ai să umbli cu papucii ăștia până s-or rupe, *pe tine* o să te arate lumea cu degetul!

De ciudă, cizmarul a trântit ciocanul în pământ. Ba a scos și bani din pungă și a plătit pielea ce-i adusese Culai.

La câteva zile, hop că vine și straja împăratului:

– Dacă nu încalți pantofii ceia, înfunzi pușcăria!

– Îi încalț, s-a sculat de pe scăunel Chirică; și unde le scoate tocurile, bagă picioarele în ei și-l strigă pe fiul său, Nuțu, care nu avea cu cine se duce la săniuș: Merg eu cu tine, băiete, mă iei?

Nuțu se uită lung: ce mai schiuri-săniuță are tata!

– Te iau, dă el din cap. Știu un derdeluș numai bun pentru noi.

Cine trecea în ziua aceea pe drumul de lângă ciubotă, se oprea uimit: cum de nu se aude ciocanul?

Acolo, pe vârful dealului, Nuțu unde crezi că se așeza? Dinainte, pe papucii cei noi, ținându-se cu mâinile de gurguiele lor. Cât ai număra până la zece, erau în vale. E-he, o săniuță ca aceea mai rar! Că nu în zadar alergau până și cățeei din sat în urma lor...

Cum era om bun, cizmarul lua câte doi-trei băieți, unul în spatele altuia, iar cel de sus se ținea de barba piticului. El, plin de avânt, una-două pornea la vale, iar ei – hă, hă, hăai! – bucuria lor.

Când se răsturna „săniuță”, se pomeneau care și unde, îngropați în omăt. Dar tot atunci auzeau glasul lui Chirică:

– Pui, pui, pui! Unde sunteți, a?!

Și băieții ieșeau de pe unde erau: unul șchiopăta, altul smiorcăia, al treilea sufla în mâini.

LBRIS

We know
books

